

На основу члана 45. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС и 72/12),

Влада доноси

СТРАТЕГИЈУ РАЗВОЈА И ПОДРШКЕ ИНДУСТРИЈИ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

УВОД

Информационе технологије (ИТ) имају већ неколико деценија највеће стопе раста у светској економији, а нема сумње да ће се тај тренд наставити и у наредном периоду. Како би узеле учешће у том тренду, многобројне земље широм света, како најразвијеније, тако и земље у развоју, донеле су програме подршке ИТ сектору (од Сједињених америчких држава, Европске уније, Јужне Кореје, Сингапура, преко Аргентине, Бразила и Чилеа, Кине и Индије, до Кеније, Руанде, Гане итд.).

ИТ индустрија захтева многоструко мања почетна улагања за излазак на светско тржиште, а њена профитабилност је истовремено далеко већа. Такође, ИТ индустрија значајно утиче на смањење „одлива мозгова”, а у многим земљама је довела и до обрнутог процеса.

Индустрија софтвера и ИТ услуга биће подстакнута и подржана у четири основна сегмента:

- 1) стартап (*startup*);
- 2) аутсорсинг (*outsourcing*);
- 3) развој и извоз оригиналних софтверских производа;
- 4) развојни центри великих мултинационалних компанија.

Ови сегменти чине јединствени екосистем, који на светском нивоу последњих година бележи динамичан развој и сваке године доноси све већу додату вредност.

У Републици Србији већ постоје успешни примери у свим наведеним сегментима, али у веома ограниченом броју. Стога, ова стратегија има за циљ стварање услова за убрзани развој индустрије софтвера и ИТ индустрије.

Инфраструктурни предуслови за убрзани развој ове индустрије постоје, будући да се Република Србија рангира између 30. и 60. места на релевантним светским ранг листама из ове области, што спада међу најбоље резултате које наша земља постиже на различитим ранг листама које оцењују услове за пословање.

I. МЕРЕ ПОДРШКЕ

1. ПОДРШКА ЗА ИТ ПРЕДУЗЕТНИШТВО И СТАРТАП ПРОЈЕКТЕ

1.1. Бесповратна средства за стартап пројекте

Циљ ове мере је успостављање и јачање технолошког стартап екосистема у Републици Србији.

У оквиру ове мере обезбедили би се финансијски подстицаји инвеститорима, који имају успешан историјат инвестирања у ИТ стартапе, а у

Србији намеравају да уложе почетни (*seed*) капитал у микро и мале привредне субјекте са иновацијама/производима великог тржишног потенцијала.

Додела подстицаја вршила би се на основу јавног позива.

На јавни позив могли би да се јаве домаћи и инострани инвеститори и микро/мали привредни субјекти, уз подношење бизнис плана и (пред)уговора о међусобном уређењу односа.

Одлуке о додели подстицаја доносила би комисија, коју би формирао министар финансија и привреде. Комисија би оцењивала да ли инвеститори задовољавају услове јавног позива, на основу унапред објављених критеријума и поднетих доказа (референце/искуство/успешност инвеститора, способност улагања у продуженом периоду, тржишни потенцијал пројекта, способност тима за реализацију пројекта итд.).

Финансијски подстицаји које би додељивала Република Србија не би прелазили 50% вредности укупног одобреног буџета пројекта, а највише до 25.000 евра, што би значило да инвеститор обезбеђује преостала средства за реализацију пројекта.

Прималац средстава имао би обавезу да, најмање 24 месеца по исплати целокупног одобреног износа, обавља пословну делатност у предузећу регистрованом у Републици Србији.

Осим доделе финансијских подстицаја за инвеститоре, у оквиру ове компоненте био би предвиђен и посебан програм обуке и умрежавања, са циљем окупљања и повезивања ИТ предузетника, преношења знања из области стартап предузетништва, менторског рада и припреме пројекта за улазак у програм инвестирања, представљања развојних тимова и пројекта инвеститорима итд.

За реализацију овог програма обезбедила би се посебна средства, која би се додељивала путем јавног конкурса. На конкурс би могли да се пријаве технолошки инкубатори, ИТ кластери и друге организације са развијеним програмима и искуством у организовању обука у наведеним областима.

1.2. Подршка развоју технолошких инкубатора и подршка ИТ кластерима

Циљ ове мере јесте јачање ИТ кластера, као и технолошких инкубатора, како би се повећала њихова способност да подрже оснивање и убрзани развој већег броја нових предузећа у области ИТ.

Технолошки инкубатори пружају подршку младим стартап предузећима, тако што им снижавају трошкове за почетак пословања, кроз обједињене услуге администрације (књиговодство, правне услуге итд.), као и кроз прилику за брже стицање нових знања и вештина (у областима менаџмента, финансија, маркетинга, развоја производа, освајања нових тржишта итд.).

У оквиру ове мере обезбедила би се финансијска подршка технолошким инкубаторима и ИТ кластерима, који имају мерљиве резултате рада (одређени број стартапа у свом простору, реализоване програме обуке, потписане споразуме о сарадњи са високошколским установама, реализоване споразуме са ИТ фирмама о стручној пракси итд.).

Додела подстицаја вршила би се на основу јавног позива.

Средства која би додељивала Република Србија могла би да се користе за одобрене намене, односно активности, као што су: развој менаџмент тима и

услуга, опремање и адаптација простора, покривање трошкова подршке предузећима итд.

1.3. Изградња технолошких паркова

Технолошки паркови граде се у Београду, Нишу и Новом Саду, средствима кредита Европске инвестиционе банке.

Београдски технолошки парк на Звездари примиће прве станаре током 2013. године, а остали технолошки паркови биће завршени до краја 2015. године.

Део сваког технолошког парка требало би да буде адаптиран и стављен на располагање технолошким инкубаторима, заједничким радним просторима и ИТ кластерима, под бенефицираним условима закупа.

Додела простора у оквиру технолошког парка обављала би се преко јавног конкурса.

2. ПОРЕСКЕ ОЛАКШИЦЕ ЗА СОФТВЕРСКЕ КОМПАНИЈЕ

2.1. Порески кредит за улагања у истраживање и развој

Циљ ове мере је пружање подршке предузећима која улажу у истраживање и развој.

Порески кредит за улагања у истраживање и развој увео би се као опште право. То значи да би се, поред улагања у основна средства, улагања у истраживање и развој укључила у обрачун за умањење пореске обавезе у складу са већ постојећим правилима.

Постојећа правила омогућавају да се пореска обавеза умањи за 20% вредности улагања (мала правна лица 40%), а до 33% укупне пореске обавезе (мала правна лица до 70%) за дати порески период, уз право преноса пореског кредита у наредне пореске периоде.

Увођење ове олакшице подразумева измене Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02 – други закон, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11 и 119/12). Да би наведена олакшица могла да се користи код обрачуна коначне обавезе пореза на добит за 2013. годину, Влада би требало да утврди предлог измена и допуна поменутог закона до краја марта 2013. године.

Увођење ове олакшице имало би утицај на приходе од пореза на добит у 2014. години, а процењује се да умањење прихода по том основу не би битније утицало на ефективну пореску стопу пореза на добит правних лица.

2.2. Посебан поступак обрачунавања и плаћања доприноса за обавезно здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености

Циљ ове мере је подршка предузећима која производе софтверске производе и решења.

Ова мера би се реализовала кроз увођење посебног поступка за обрачун и плаћања доприноса за здравствено осигурање и доприноса за случај незапослености на терет запосленог и на терет послодавца, уз рефундацију

стварних трошкова здравствених услуга, односно накнаде за незапосленост лицима за која се користи олакшица.

Увођењем овог поступка, фискално оптерећење (порез + доприноси) на нето зараду смањило би се за 35,5% (са 67% на 43%).

Право да остваре ову олакшицу имала би предузећа која најмање 67% својих укупних прихода остварују од:

1) развоја и продаје, односно уступања права на коришћење сопственог софтверског производа или решења, као и пружања услуга у вези са, односно на бази тог производа или решења;

2) развоја и продаје, односно уступања права на коришћење софтверског производа или решења које се уграђује у хардвер или продаје хардвера са уграђеним развијеним софтверским производом или решењем (*embedded* софтвер), као и пружања услуга у вези са, односно на бази тог производа или решења;

3) извоза услуга пројектовања, развоја, имплементације и одржавања софтверских производа и решења или ИТ система.

Испуњење услова за стицање права на ову олакшицу доказивало би се:

1) за предузећа која већ послују – издатим рачунима у претходној календарској години;

2) за предузећа која отпочињу пословање – проценом структуре прихода из трогодишњег пословног плана и подацима о квалификационој структури запослених, уз прву ревизију права по истеку прве целе календарске године од дана отпочињања коришћења права.

Предузећа која отпочињу пословање могла би да користе ову олакшицу за до пет запослених.

Предузећа која већ послују, а имају мање од 50 радника, могла би да користе ову олакшицу за 90% запослених.

Предузећа која већ послују, а имају више од 50 радника, могла би да користе ову олакшицу за 80% запослених.

Запослени за које се остварује право на ову олакшицу имали би право на здравствене услуге, као и на накнаду за случај незапослености (уз испуњење других општих услова за остваривање права на ову накнаду).

Важење ове олакшице требало би да буде пет година.

Ради увођења посебног поступка за обрачун и плаћање доприноса за обавезно здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености, Влада би требало да утврди предлог измена прописа којима се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање до краја марта 2013. године.

Процењено је да би увођење ове олакшице довело до смањења прихода по основу доприноса за обавезно здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености од највише 2,9 милијарди динара. Међутим, процењено је и да развој ИТ индустрије и резултујуће повећање запослености у овом сектору, као и повећање извоза, односно супституције увоза, може донети знатно веће користи од трошкова који настају услед смањења прихода од ова два доприноса.

3. ПОДРШКА ИЗВОЗНИЦИМА СОФТВЕРСКИХ ПРОИЗВОДА И РЕШЕЊА

Циљ ове мере је подршка ИТ предузећима која извозе сопствене софтверске производе и решења.

3.1. Покривање трошкова наступа на иностраним тржиштима

Бесповратна средства за покривање дела трошкова наступа на иностраним тржиштима додељују се путем јавног конкурса који расписује Агенција за страна улагања и промоцију извоза (SIEPA) у оквиру „Програма подстицања конкурентности и интернационализације српске привреде”.

За доделу бесповратних средстава могу да се пријаве домаћа предузећа и пословна удружења/кластери који задовоље услове конкурса.

Средства се додељују на принципу рефундације 50-75% оправданих трошкова, до укупно одобреног износа, за једну или више следећих активности:

1) интернационализација производа путем јачања конкурентности (сертификација софтверских производа и решења, сертификација система управљања квалитетом, трошкови локализације производа за инострано тржиште);

2) заштита индустријске својине (трошкови регистрације жига, дизајна интегрисаних кола, индустријског дизајна и депоновања софтвера као ауторског дела);

3) наступ у оквиру организованих привредних мисија, посета и В2В догађаја на иностраним тржиштима (трошкови пута и смештаја, трошкови котизација);

4) отварање представништава на иностраним тржиштима (закуп простора, трошкови особља, режијски трошкови);

5) наступ на иностраним сајмовима (закуп изложбеног простора, трошкови изградње штанда итд.);

6) јачање маркетиншких капацитета (дизајн и израда промотивног материјала).

3.2. Подршка у виду информација о иностраним тржиштима

Ову подршку обезбедили би економски саветници у државама које су значајни економски партнери наше земље, а који би добили активну улогу у процесу подстицања и подршке српске ИТ индустрије.

Они би редовно анализирали и правили приказе стања локалне законске регулативе, ИТ тржишта, трендова, могућности за пласирање домаћих софтверских производа и решења, а те информације биле би доступне на српском језику, путем веб-сајта надлежног министарства.

3.3. Подршка промоцији и извозу домаћих софтверских производа и решења

Ова подршка састојала би се у организовању В2В сусрета и посета државно-привредних делегација земљама ЗНД, Блиског Истока, Северне и Подсахарске Африке итд., како би се на тим тржиштима у развоју представиле домаће фирме и њихови производи и услуге.

Такође, Агенција за осигурање и финансирање извоза (АОФИ) требало би да размотри могућност увођења нових инструмената за финансирање и осигурање извоза, прилагођених ИТ индустрији.

4. УНАПРЕЂЕЊЕ ЗАКОНСКОГ ОКВИРА

Ова мера има за циљ стварање законских претпоставки за развој сервиса за електронска плаћања (сервиси за е-новац, мобилна плаћања итд.), размену електронских рачуноводствених исправа и електронску комуникацију грађана и привреде са државним органима.

Ради реализације ове мере, Влада би требало да, током прве половине 2013. године, предложи Народној скупштини доношење нових закона у области платних услуга, рачуноводства, ревизије и републичких административних такси.

Законом о платним услугама требало би установити могућност за пословање институција за е-новац и других посредника у обављању платних трансакција на интернету. Потребно је обезбедити и могућност оснивања институција за е-новац под изузећем, које би имале нижи цензус за оснивање од оног који је хармонизован Директивом о платним услугама Европске уније, уз услов да се, у том случају, услуге е-новца могу пружати само на територији Републике Србије.

Законом о рачуноводству требало би установити електронске рачуноводствене исправе, које би биле валидне уз идентификациону ознаку издаваоца (што не мора неопходно да буде потпис), могућност за електронску размену пословних докумената (EDI), као и обавезу достављања годишњих завршних рачуна електронским путем.

Законом о републичким административним таксама требало би установити могућност плаћања административних такси платним картицама и другим електронским сервисима (POS терминали, е-новац, мобилна плаћања итд.).

Додатно, током 2013. године Влада би требало да утврди предлоге измена и допуна прописа којима би се даље поједноставило пословање предузетника и samozапослених (*freelancers*).

Истовремено, Пореска управа би требало да обезбеди подршку пореских саветника, који би пружали одговоре на све нејасноће у вези са пословањем у области ИТ.

Министарство финансија и привреде би, сагласно потребама ИТ индустрије, требало да иницира преговоре са државама са којима Република Србија нема закључен споразум о избегавању двоструког опорезивања, ради закључења таквих споразума и снижавања трошкова пословања.

Министарство финансија и привреде, Управа царина и други органи укључени у систем контроле квалитета, требало би да, изменом одговарајућих прописа, обезбеде поједностављење и убрзавање процедуре за увоз прототипа, узорака, механичких и електронских делова, радио уређаја и сличних компоненти које се користе за истраживање и развој у области ИТ.

5. УНАПРЕЂЕЊЕ ОБРАЗОВАЊА

Циљ ове мере је повећање броја уписаних студената на факултете који образују потребне стручњаке и прилагођавање наставних програма како би се већ у основним и средњим школама, а потом и на факултетима, младима омогућило стицање употребљивих и актуелних ИТ знања и вештина.

Ради реализације ове мере, Министарство финансија и привреде и Министарство просвете, науке и технолошког развоја, заједно са

представницима ИТ индустрије, требало би да размотре могућности и услове за повећање уписних квота на ИТ смеровима високошколских установа, увођење обавезних информатичких предмета у основне школе, као и редовно прилагођавање образовних програма у основним, средњим и високошколским установама потребама ИТ индустрије.

Требало би да се обезбеди институционализација сарадње између образовног система и ИТ индустрије, како би се студентима обезбедили програми стипендирања и стручна пракса у привреди, а привреди омогућило да активно учествује у дефинисању наставних програма и садржаја.

Држава би требало да обезбеди услове за повећање броја студената на техничким факултетима, тако што би тим факултетима ставила на располагање додатни простор и средства за техничко опремање, као и остала неопходна средства.

Лицима која се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање и која имају квалификације за којима не постоји потражња на тржишту рада требало би да се омогући преквалификација, односно дошколовање за занимања из области информационих технологија.

6. ПРОМОТИВНА КАМПАЊА

Промоција нових мера подршке, и српске ИТ индустрије уопште, отпочиње на највећем европском сајму информационих технологија – СеВIT 2013.

Током 2013. године требало би да буде организовано и представљање Републике Србије и мера за подршку ИТ индустрији највећим светским мултинационалним компанијама, уз подршку оних које су већ присутне у нашој земљи.

II. РЕЛИЗАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ

Влада ће донети акциони план за спровођење ове стратегије у року од два месеца од њеног објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

III. ЗАВРШНИ ДЕО

Ову стратегију објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број:
У Београду, 7. марта 2013. године

В Л А Д А

ПРЕДСЕДНИК

Ивица Дачић